

-Da je vječna Crna Gora-

Ј.З.У. ДОМ ЗДРАВЉА - ЦЕТИЊЕ

у л. Вука Мићуновића б.б. * тел./факс: 086-231-502 * жиро рачун: 530 - 427 - 90

*BROJ:
CETINJE, _____ 2018. godine*

***-GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
ZA 2017. GODINU-***

Cetinje, januar 2018. godine

JZU Dom zdravlja Cetinje kao ustanova primarnog nivoa zdravstvene zaštite u sklopu zdravstvenog sistema Crne Gore u prethodnoj godini izvršavala je sve radnje i aktivnosti predviđene Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (Sl.list CG 3/16, 39/16 i 2/17) i drugim pozitivnim propisima u cilju pružanja zdravstvene zaštite osiguranicima obaveznog zdravstvenog osiguranja. Možemo istaći da se prethodna 2017. godina na poslovnom planu završila uspješno sa nizom obavljenih poslova u kvalitativnom i kvantitativnom smislu.

Sve organizacione jedinice Doma zdravlja radile su i izvršavale svoje radne zadatke u punom kapacitetu i maksimalnoj posvećenosti građanima Prijestonice radi poboljšavanja njihovog zdravstvenog stanja.

Moramo istaći da je ustanova takođe tokom 2017. godine imala i određenih poteškoća u radu koje su uspješno otklonjene zahvaljujući posvećenosti zaposlenog osoblja i preuzimanja svih potrebnih mjera i radnji blagovremeno.

Shodno Aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Dom zdravlja Cetinje zdravstvenu zaštitu obavlja preko 6 cjelina i to :

Redni broj	Organizacione cjeline	Organizacione jedinice
1.	IZABRANI DOKTORI	za odrasle, djecu i žene
2.	CENTRI ZA PODRŠKU	Centar za plućne bolesti i TBC ,Centar za mikrobiološku dijagnostiku, Jedinica za mentalno zdravlje i Centri za prevenciju i to: Populaciono savjetovalište,Savjetovalište za mlade i Savjetovalište za reproduktivno zdravlje.
3.	JEDINICE ZA PODRŠKU	Jedinica za patronažu, Jedinica za fizikalnu terapiju i Jedinica za sanitetski prevoz.
4.	OSTALE DJELATNOSTI DOMA ZDRAVLJA	Sportska medicina i medicina rada
5.	MENADŽMENT I ADMINISTRATIVNO TEHNIČKI POSLOVI	Menadžment, Finansijsko ekonomski poslovi, Pravnonakdovski sektor i Tehnički servis.
6.	SPECIFIČNOSTI DOMA ZDRAVLJA	Hemodializa

Ukupan broj zaposlenih u 2017. godini na dan 31.12.2017. godine je 76, što je na istom nivou kao 2016. godine . Kako bi se obezbijedio potpun i nesmetan proces

rada Aktom o unutrašnjoj sistematizaciji i organizaciji radnih mesta predviđeno je 55 radnih mesta sa ukupno 90 izvršilaca. *Napomena:* U trećem kvaratalu 2017. Izvršena je izmjena sistematizacije shodno posljednjim izmjenama Zakona o zdravstvenoj zaštiti koji predviđa Opštu internu medicinu i Oftalmologiju na primarnom nivou zdravtvene zaštite. Očekuje se saglasnost Ministarstva zdravlja na navedene izmjene.

U radnom odnosu na neodređeno vrijeme su 74 zaposlena, dok su 2 na određeno vrijeme. Tokom 2017. godine određenom broju zaposlenih prestao je radni odnos po sili zakona (starosna penzija). Nakon dobijanja potrebnih saglasnosti od nadležnih institucija ta radnja mesta su većinom popunjena novim radnim kadrom ustanove kako bi se rad odvijao nesmetano i na visokom nivou.

Posmatrajući po naprijed navedenim organizacionim cjelinama stanje u ustanovi je sljedeće po pitanju kadra u radnom odnosu:

IZABRANI DOKTORI

	Br. timova	Br.izvršilaca		
		Ljekari	Med.tehničari	Ukupno
ID ZA ODRASLE	8	8 (1 spec.med.rada; 1 spec.opšte i porod.med. 3 spec. opšte med. 3 doktora medicine od kojih je 1 na specijalizaciji iz porodične medicine)	11	19
ID ZA DJECU	3	3 (spec.pedijatrije i 1 doktor na specijalizaciji iz pedijatrije)	5	8
ID ZA ŽENE	1	1 (spec.gin.sa akušerstvom)	1	2

CENTRI ZA PODRŠKU

	Br.izvršilaca		
	Ljekari	Med.tehničari	Ukupno
Centar za plućne bolesti i TBC	1 (spec.pneumoft.)	2	3

Centar za dijagnostiku -Mikrobiološka dijagnostika-	1 (spec.mikrobiolog)	3	4
Jedinica mentalno zdravljie	1 (spec.psihijatrije)	1	2
Centar za prevenciju -Savjetovalište za mlade- -Populaciono savjetovalište- Savjetovalište za reprod.zdr.		1 1 1	1 1 1

JEDINICE ZA PODRŠKU

	Broj izvršilaca	Ukupno
Jedinica za patronažu	10 med.tehničara/sestara	10
Jedinica za fizikalnu terapiju	2 Od toga 1 spec.primjenjene fizioterapije 1 Bachelor primjenjene fizioterapije	2
Jedinica za sanitetski prevoz	3 Od toga 2 VKV vozača 1 KV vozač	3

OSTALE DJELATNOSTI DOMA ZDRAVLJA

NAZIV SLUŽBE	Br.izvršilaca	Ukupno
Medicina rada	1 psiholog Takođe, u ovoj organizacionoj jedinici predviđena su 2 radna mjesta za doktora spec. medicine rada. U našoj ustanovi radi 1 doktor spec. medicine rada kao ID za odrasle. Nakon raspisivanja javnih oglasa za popunu ovog radnog mesta nijesmo bili u mogućnosti popuniti traženim kadrom isto. Tokom 2018. godine raspisati će se konkurs za specijalizaciju iz medicine rada.	1

Medicina sporta	<p style="text-align: center;">2</p> <p>-1 doktor spec.medicine sporta -1 medicinska sestra Doktor spec. sportske medicine tokom 2017. raspoređen na rad u ID timu za odrasle zbog duže odsutnosti 1 doktora koji koristi pravo na roditeljsko odusustvo. Takođe, krajem godine imenovani ljekar obavlja i terenske ambulante (Čevo, Trešnjevo, Njeguši i Rijeka Crnojevića).</p>	2
-----------------	---	---

MENADŽMENT I ADMINISTRATIVNO TEHNIČKI POSLOVI

NAZIV SLUŽBE	Br.izvršilaca	Ukupno
Menadžment	<p style="text-align: center;">4</p> <p>-direktor -pomoćnik direktora -glavna sestra -sekretarica direktora Napomena: Pomoćnik direktora obavlja poslove ID za odrasle.</p>	4
Finansijsko ekonomski poslovi	<p style="text-align: center;">4</p> <p>-šef sl.fin.ekon.poslova -knjigovođa glavne knjige -obračunski radnik, blagajnik i likvidator - knjigovođa osnovnih sredstava, materijalno knjigovodstvo, sitan inventar i fakturista</p>	4
Pravno-kadrovska sektor	<p style="text-align: center;">1</p> <p>- sekretar za pravne i kadrovske poslove</p>	1
Tehnički servis -higijeničarke, radnice u vešeraju - telefonista, portir , stražar	<p style="text-align: center;">6</p> <p style="text-align: center;">2</p>	8

SPECIFIČNOST DOMA ZDRAVLJA

Hemodijaliza po Aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji predviđa radna mesta za 1 doktora i 5 medicinskih sestara/tehničara. Tokom mjeseca decembra 2017. godine raspisani je oglas za popunu ranih mesta u Hemodidijalizi 3 medicinske sestre/tehničara. Sa izabranim kadrom zaključeni su Ugovori o radu 28.12.2017. godine, sa zvaničnim stupanjem na rad kod poslodavca 01.01.2018. godine.

KADROVSKA STRUKTURA (polna i starosna):

Od ukupnog broja zaposlenih medicinskih radnika je 58 i 18 zaposlenih nemedicinske struke.

	br.izvršilaca
I MEDICINSKI KADAR	57
Visoka stručna sprema (Medicinski fakultet)	16
VSS spec.primijenjene fizioterapije	1
Bachelor primijenjene fizioterapije	1
Visoka strukovna sestra	1
Medicinski radnici viša stručna sprema	1
Medicinski radnici srednja stručna sprema	37
II ZDRAVSTVENI SARADNIK VSS -dipl.psiholog-	1
III NEMEDICINSKI KADAR	18
Visoka stručna sprema	3
Srednja stručna sprema	4
KKV radnici	2
KV radnici	1
PKV radnici	8
UKUPNO I+II+III	76

Gledano po polnoj strukturi od ukupnog broja zaposlenih 60 je ženskog pola, a 16 muškog pola.

U Domu zdravlja Cetinje radi ukupno 16 doktora i to:

- 1 spec.medicine rada (Ž)
- 1 spec.opšte i porodične medicine (Ž)
- 3 spec.opšte medicine (2 Ž + 1 M)
- 2 spec.pedijatrije (Ž)
- 1 spec.pneumftiziologije (Ž)
- 1 spec.neuropsihijatrije (Ž)
- 1 spec.ginekologije sa akušerstvom (Ž)
- 1 spec.medicine sporta (M)
- 1 spec.mikrobiolog (M)
- 2 doktora medicine (1 Ž + 1 M)
- 2 doktora na specijalizaciji:
 - 1 na spec.iz pedijatrije (Ž)
 - 1 na spec.iz porodične medicine (M)

Od ukupnog broja ljekara 14 su specijalisti iz naprijed navedenih oblasti, raspoređeni na radna mjesta prema sistematizaciji radnih mjesta i procesu rada i 2 doktora medicine.

Na specijalizaciji imamo 2 doktora i to na specijalizaciji iz porodične medicine i pedijatrije. Ljekaru koji je na specijalizaciji iz porodične medicine preostalo je polaganje specijalističkog ispita tokom januara 2018. godine i samim tim biti će raspoređen za rad u ID timu za odrasle.

Po pitanju nemedicinskog kadra sa visokom stručnom spremom imamo 3 radnika- 1 muškog pola (doktor nauka) i 2 ženskog pola (spec.pravnih nauka i dipl. ekonomista). Sa srednjom stručnom spremom imamo 4 radnika ženskog pola, dok preostalih 11 radnika radi kao tehničko osoblje od kojih je 6 žena i 5 muškaraca.

Napomena: U finansijskoj službi na radnim mjestima sa SSS imamo 2 lica koja su u međuvremenu stekla visoku stručnu spremu, jedno i diploma magistarskih studija ali zbog nepostojanja sistematizovanog radnog mesta nijesmo u mogućnosti rasporediti ih shodno stručnoj spremi.

Prosječna starost na nivou ustanove za 2017. godinu je 48 godina.

STANJE PO ORGANIZACIONIM JEDINICAMA:

Sve organizacione jedinice Doma zdravlja Cetinje funkcionišu prema ustaljenoj praksi i sa maksimalnim angažovanjem uposlenih radnika, čiji broj smatramo da bi u budućem periodu trebalo povećavati.

ID za odrasle u prethodnoj godini funkcionisao je bez većih problema i pružao kontinuiranu medicinsku pomoć pacijentima.

ID za djecu (2 doktora spec pedijatra i 1 angažovanog po Ugovoru) pružao je zdravstvene usluge najmlađoj populaciji možemo reći uspješno.

ID za žene (1 spec. ginekologije i akušerstva i med. sestra) pružao je neophodne usluge ženskom polu kako preventivne i kurativne blagovremeno i po zahtjevu pacijentkinja.

U Centru za plućne bolesti i TBC rad se odvijao nesmetano sa postojećim kadrom od 1 doktora spec. pneumoftiziolog i 2 medicinska tehničara.

Centar za mentalno zdravlje (1 spec. psihijatar i med. sestra) pružao je medicinsku pomoć svim pacijentima , kao i pacijentima sa problemima zavisnosti od opojnih droga i pacijentima na supstitucionoj terapiji Buprenorfinom o čemu se Ministarstvo zdravlja izvještavalo na mjesečnom nivou.

Mikrobiološka dijagnostika (spec. mikrobiolog i 3 labaratorijska tehničara) preduzimala je mjere i radnje iz svoje nadležnosti možemo reći uspješno i pratila stanje zaraznih bolesti u saradnji sa Institutom za javno zdravlje Crne Gore čije smo posjete imali često tokom protekle godine.

Jedinica za fizikalnu terapiju sa postojećim kadrom i opremom funkcionalisala je možemo reći dobro uz naznaku da Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta nije predviđeno radno mjesto doktora fizijatra. Kako bismo navedeni nedostatak otklonili tokom godine angažovali smo doktora fizijatra koji je ordinirao jednom sedmično i pružao neophodne usluge pacijentima., uz asistenciju 2 fizioterapeuta.

Jedinica za patronažu ima dovoljan broj medicinskog kadra za nesmetan rad sa naznakom da određeni dio osoblja koji pripada ovoj službi angažovan je i za rad u Terenskom ambulantama (Rijeka Crnojevića, Njeguši, Čevo i Trešnjevo).

Kada je riječ o Jedinici za sanitetski prevoz sa tri zaposlena radnika posao i radni zadaci odvijali su se nesmetano tokom godine, (čak smo izlazili u susret JZU OB "Danilo I" Cetinje kada su bile neophodne usluge prevoza pacijenata sekundarnog nivoa). Vozni park naše ustanove nije u zavidnom stanju , riječ je o vozilima koja iziskuju česte opravke i velike troškove (osim reanomobila Citroen koji je nabavljen krajem 2016. godine). Od strane Prijestonice Cetinje imamo na korišćenje vozilo za prevoz pacijenata na tretmanu dijalize u Podgorici do konačnog realizovanja Hemodialize kao specifičnost Doma zdravlja Cetinje.

Sve organizacione jedinice opremljene su potrebnom medicinskom opremom kako je i predviđeno potrebama novog modela primarne zdravstvene zaštite, čiju opremljnost u zavisnosti od finansijskoh sredstava planiramo obogatiti u budućem radu.

U sklopu naše ustanove funskcionišu i Terenske ambulante koje nijesu predviđene Aktom o unutrašnoj sistematizaciji i organizaciji radnih mesta. Terenske ambulante koje pokriva Dom zdravlja Cetinje su sljedeće: Ambulanta Rijeka Crnojevića, Ambulanta Njeguši, Ambulanta Čevo i Ambulanta Trešnjevo. Tim ID doktor i sestra prema utvrđenom rasporedu ordiniraju u citiranim ambulantama jednom sedmično i petnaestodnevno i pružaju zdravstvene usluge pacijentima ruralnog područja. Na sajtu Doma zdravlja jednom mjesечно se objavljuje raspored rada ID i Terenskih ambulanti kako bi građani bili upoznati sa istim. Terenske ambulante opremljene su najneophodnijom medicinskom aparaturom za pružanje zdravstvenih usluga . U narednom periodu planovi naše ustanove su i poboljšavanje enterijerskih uslova rada u ambulantama (posebno na Čevu). Iz Jedinice za patronažu i Centara za podršku angažovano je medicinsko osoblje za svakodnevni rad u ambulantama u cilju pružanja usluga licima koja su nastanjena na tim područjima, koji su starije starosne dobi i stalno prisustvo medicinske sestre smatramo veoma značajnim.

Po pitanju Savjetovališta za mlade, Savjetovališta za reproduktivno zdravlje i Populacionog savjetovališta možemo istaći da se u prethodnoj godini održavala Škola za trudnice u čijem radu je učestovala naša doktorka spec. ginekologije i akušerstva i med. sestra. Savjetovalište za mlade koje datira od 2009. godine bavilo se preventivnim aktivnostima u vidu istraživanja i radionica na temu prevencije maladaptivnih formi ponašanja, što podrazumijeva upotrebu alkohola, opojnih droga i pušenja. Shodno prijedlozima IJZ Savjetovalište je trebalo da radi program odvikavanja od pušenja ali zbog malog broja zainteresovanih , odlučeno je da se svake godine radi program prevencije pušenja sa osvrtom na aktivno pušenje. Tokom 2017. godine organizovane su radionice i predavanja na pomenute teme za učenike 8. razreda osnovnih škola , dok je za 2018. godinu planirano održavanje navedenih radionica sa učenicima 3. razreda srednjih škola. U Savjetovalištu se obrađuju i druge teme za koje su zainteresovani mladi poput upotreba steroida, gojaznost, vršnjačko nasilje i slično. Angažovani u Savjetovalištu imaju neposredan kontakt sa djecom gdje se zajedno diskutuje , donose se zaključci na obrađene teme, što mlade podstiče na razmišljanje i shvatanje problematike tema koje se obrađuju.

Shodno Programu ospozobljavanja i usavršavanja visokoškolaca u protekloj godini nijesmo imali lica na ovom programu. Takođe tokom 2017. godine aplicirali smo preko resornog

Ministarstva za stručno osposobljavanje tražeći 2 doktora medicine i 1 dipl. fizioterapeuta. Kao poslodavac Dom zdravlja Cetinje nije imao prijavljenih kandidata koji bi se osposobljavali u ustanovi tokom 2018. godine.

Svoje redovne aktivnosti tokom 2017. godine preduzimale su i oformljene Komisije u ustanovi i to: **Komisija za intrahospitalne infekcije**, **Komisija za kontrolu kvaliteta**, **Komisija za kontrolu i suzbijanje antimikrobne rezistencije bakterija na antibiotike i interna Komisija za kontrolu propisivanja privremene spriječenosti za rad od strane ID doktora Doma zdravlja Cetinje (formirana 2016. godine).** U nastavku prezentovaćemo godišnje izvještaje Komisija:

-Komisije za intrahospitalne infekcije -

Komisija se sastajala jednom mjesečno radi analize mјera i aktivnosti iz svoje nadležnosti, te davanja preporuka, o čemu je slala izvještaje Menadžmentu Doma zdravlja.

- Higijena prostorija i higijena ruku**

Tokom 2017. godine Komisija je vršila kontrolu higijene prostorija Doma zdravlja kao jedne od osnovnih mјera u prevenciji kućnih infekcija i donosila preporuke za pojačano čišćenje, dezinfekciju i provjetravanje prostorija u sezoni povećanog broja respiratornih i crijevnih infekcija, pogotovo čekaonica za pacijente.

Komisija je vršila stalnu kontrolu i konstatovala da su bili obezbijedeni svi uslovi za pravilnu higijenu ruku na svim za to predviđenim mjestima za zaposlene i posjetioce Doma zdravlja: obezbijedena je topla voda, dozatori sa tečnim sapunom, papirni ubrusi, dezinfekciona sredstva na bazi alkohola, te vidno istaknuta uputstva o načinu pravilne higijene ruku.

U aprilu 2017. Komisija je obišla sve sanitарне čvorove u Domu zdravlja Cetinje radi detaljnog uvida u njihovo stanje i konstatovala manje nedostatke koji su otklonjeni, tako da su svi sanitarni čvorovi bili u funkciji, obezbijedeni odgovarajućom opremom i potrošnim materijalom za higijenu ruku.

Takođe je konstatovano da nijedan od sanitarnih čvorova nema odgovarajući pristup za lica sa invaliditetom, te da je potrebno takav pristup omogućiti bar na jednom od sanitarnih čvorova za pacijente, ali je realizacija istog odgođena zbog

radova na odjeljenju za hemodijalizu kojima je zahvaćen i prostor jednog od sanitarnih čvorova.

- **Uklanjanje otpada**

Uklanjanje medicinskog i nemedicinskog otpada obavljalo se na propisan način, odlaganjem u za to predviđene kontejnere, odnosno plastične kese, koje su zatvorene i obilježene odlažu na mjesto predviđeno za sakupljanje otpada do odvoženja.

U septembru je održano i predavanje na temu pravilnog uklanjanja otpada u zdravstvenim ustanovama, gdje su kolege sa Instituta za javno zdravlje upoznali zaposlene u Domu zdravlja Cetinje sa mjerama i propisima za pravilno uklanjanje medicinskog i komunalnog otpada.

- **Zaštitna oprema**

Zaposlenim zdravstvenim radnicima je bila obezbijeđena zaštitna oprema neophodna u procesu rada (maske, adekvatne rukavice). Komisija je provodila stalnu kontrolu korišćenja zaštitne opreme, kao i poštovanja aseptičke tehnike u radu sa pacijentima.

- **Mikrobiološka kontrola sredine**

Obavljana je, prema planu, jednom u tri mjeseca mikrobiološka kontrola higijene uzimanjem briseva radnih površina, medicinskog i drugog pribora i predmeta iz ambulanti izabranih doktora i drugih prostorija Doma zdravlja, te kontrola sterilizacije pribora i materijala za rad sa pacijentima. Ukupno su u četiri navrata (u mjesecu januaru, aprilu, julu i oktobru) analizirana 274 higijenska brisa, od kojih 7 nisu bili uredni (nađene bakterije u definisano sterilnim materijalima, patogene bakterije ili indikatori fekalne kontaminacije). Utvrđene nepravilnosti su otklonjene, kontrolni brisevi bili su uredni. Takođe, treba reći da je posljednja kontrola, urađena u oktobru (60 higijenskih briseva i 14 sa odjeljenja za hemodijalizu) bila kompletno uredna.

- **Deratizacija**

Deratizacija prostorija Doma zdravlja Cetinje obavljena je prema planu dva puta godišnje - u aprilu i oktobru mjesecu 2017.

- **Kontrola higijenske ispravnosti vode**

Ispravnost vode za piće u Domu zdravlja kontrolisana je svakih petnaest dana uzimanjem jednog uzorka u sklopu redovnih analiza koje za Vodovod Cetinje radi Institut za javno zdravlje Crne Gore. Svi uzeti uzorci tokom 2017. godine bili su uredni, tj. odgovarali su mikrobiološki i hemijski propisima u važećem Pravilniku o higijenskoj ispravnosti voda.

- **Sanitarni pregledi zaposlenih**

Tokom 2017. obavljeni su redovni sanitarni pregledi zaposlenih zdravstvenih radnika i pomoćnog osoblja u Domu zdravlja prema važećem Pravilniku (Sl.list SRJ 27/97).

- **Prijavljanje zaraznih bolesti**

Prijavljanje zaraznih bolesti koje podliježu obaveznom prijavljivanju, od strane izabralih doktora i Centara za podršku bilo je redovno i na zadovoljavajućem nivou, sudeći prema mjesecnim izvještajima Instituta za javno zdravlje i evidenciji Mikrobiološke dijagnostike. Prijave su upućivane Institutu za javno zdravlje Crne Gore u elektronskoj i pisanoj formi.

S obzirom da je epidemiološka situacija u Cetinju tokom 2017. godine bila relativno stabilna, bez epidemioloških ekscesa, samo sa očekivano povećanim brojem sezonskih oboljenja u određenom periodu godine (uglavnom streptokoknih tonzilofaringitisa u zimskim mjesecima i virusnih gastroenteritisa tokom ljetnih mjeseci), broj prijava zaraznih bolesti bio je manji nego tokom prethodne godine (2016.). U Centar za podršku tokom 2017. godine pristige su 272 prijave (53% manje nego prethodne godine).

- **Preventivna imunoprofilakska**

Komisija je dala i preporuke za vakcinisanje zdravstvenih radnika protiv sezonske influence, a menadžment je obezbijedio dovoljan broj vakcina. Uprkos tome, vakcinisalo se 20% zaposlenog zdravstvenog osoblja.

Smatram da je u narednom periodu potrebno još pojačati kontrolu primjene mjera higijene prostorija i higijene ruku, korišćenja lične zaštitne opreme i dispozicije medicinskog otpada, kao glavnih mjeru u prevenciji kućnih infekcija. Radni dio mikrobiološke laboratorije potrebno je fizički odvojiti od prijemnog kako bi se zaštitio proces rada i onemogućio direktni kontakt pacijenata i posjetilaca sa područjem visokog biorizika.

-Komisija za kontrolu i suzbijanje antimikrobne rezistencije –

Komisija se sastajala jednom mjesечно tokom 2017.godine i analizirala primjenu mjera iz svoje nadležnosti, o čemu je dostavljala izvještaje menadžmentu Doma zdravlja.

Izabranim doktorima obezbijedena je u papirnoj formi zvanična literatura u okviru nacionalnih smjernica dobre kliničke prakse - “Vodič za dijagnozu i tretman akutnih nekomplikovanih urinarnih infekcija kod odraslih pacijenata u primarnoj zdravstvenoj zaštiti”, a uskoro će biti obezbijedeni i ostali relevantni vodiči objavljeni na sajtu Ministarstva zdravlja Crne Gore krajem 2017. godine.

Izrađen je i distribuiran flajer “Antibiotici – samo kada je to zaista potrebno” (300 primjeraka), namijenjen edukaciji pacijenata o pravilnoj upotrebi antibiotika i rizicima zloupotrebe, a takođe i posteri sa istim sadržajem koji su istaknuti u prostorijama Doma zdravlja.

Potrošnja antibiotika u Domu zdravlja Cetinje praćena je tako što su rađeni su tromjesečni izvještaji (ukupno tri, a za posljednje tromjesečje 2017. je u izradi) i to metodom definisanih dnevnih doza koju koristi i CALIMS (Crnogorska agencija za lijekove i medicinska sredstva) kao i ECDC (Evropski centar za kontrolu bolesti), tako da bi podaci mogli biti uporedivi sa crnogorskim, regionalnim i evropskim podacima. Prema ovim izvještajima zabilježen je pad potrošnje antibiotika tokom 2017. u odnosu na posljednji tromjesečni period 2016. godine za čak 47%, a postojao je stalni trend opadanja potrošnje tokom 2017. godine (tabela – prilog 1). Sem toga, potrošnja od 24,53 DDD/1000st/dan za period prvih devet mjeseci prošle godine, odnosno 21,41 DDD/1000st/dan u trećem tromjesečju 2017. godine, vrlo blizu prosjeka vanbolničke potrošnje zemalja Evropske Unije (21,5 DDD/1000st/dan za 2015. god.), predstavlja značajan rezultat preduzetih mjera, što su potvrdili i koordinatori SZO na sastanku u novembru 2017.

U okviru mjera za standardizaciju antibiograma redovno su jednom nedeljno rađene interne kontrole pomoću referentnih sojeva bakterija koji su jednom mjesечно preuzimani iz mikrobiološke laboratorije Instituta za javno zdravlje Crne Gore. Tokom 2017. godine diskovi i podloge za izradu antibiograma nabavljeni su

direktno od dobavljača, pa je snabdijevanje bilo redovnije i potpunije nego proteklih godina, ali problem redovne nabavke kvalitetnih diskova još nije prevaziđen. Svuda gdje je to bilo moguće prešlo se na EUCAST – evropsku metodu izrade antibiograma, shodno preporukama Nacionalnog komiteta za izradu antibiograma. Obezbijedeni su i , za testiranje posebno rezistentnih sojeva, E-testovi za penicillin, vankomicin i kolistin.

Tokom septembra i oktobra 2017. urađena je i tzv. eksterna kontrola izrade antibiograma pod nadzorom UKNEQAS laboratorije iz Londona, koja obuhvata našu mikrobiološku laboratoriju uz još oko 200 evropskih laboratorijskih već četvrtu godinu zaredom (serija 4262). Rezultati koji su objavljeni u novembru bili su veoma dobri, jer smo imali do sada najkompletniji odgovor na postavljene testove i podudarnost naše disk difuzione metode sa MIC metodom UKNEAS od 96%.

Tokom 2017. godine obezbijedena je u kontinuitetu nabavka podloga za hemokulturu. Urađeno je ukupno 116 hemokultura, što je 5,52 puta više nego tokom 2016. godine, čime se znatno popravila situacija u pogledu mogućnosti izolacije invazivnih sojeva. Mikrobiološka laboratorija ima obavezu da prijavljuje Referentnoj laboratoriji Instituta za javno zdravlje invazivne bakterijske sojeve izolovane iz krvi i likvora, a od jula 2017. i da registruje definisane rezistentne sojeve koji podliježu prijavi. Ukupno je izolovano 18 invazivnih i rezistentnih sojeva i to *Pseudomonas aeruginosa* (9 sojeva), *Staphylococcus aureus* (5), *Acinetobacter* sp. (2), *Enterococcus* sp. (1) i *Streptococcus pneumoniae* (1).

U 2017. godini održano je i nekoliko edukativnih skupova i radnih sastanaka na republičkom nivou, posvećenih rezistenciji bakterija na antibiotike i racionalnoj upotrebi antibiotika, na kojima su učešće uzeli i izabrani doktori, članovi komisije za AMR i menadžmenta Doma zdravlja Cetinje (“Menadžerski i tehnički sastanak o ukupnim benefitima dosljedne primjene programa dobrog upravljanja antibioticima u bolnicama” uz učešće konsultanata SZO, “Drugi sastanak nacionalne mreže za nadzor nad rezistencijom na antimikrobne lijekove, te skup “Svjetu ponestaju antibiotici” povodom 18. novembra – Evropskog dana svjesnosti o antibioticima). Na njima su izneseni podaci o situaciji koja se tiče potrošnje antibiotika u Crnoj Gori, mjerama koje se preduzimaju za racionalnu upotrebu antibiotika, registraciji i prijavljivanju rezistentnih sojeva, te dogovorene mjere za poboljšanje rezultata u ovoj oblasti, što će biti orijentir i Komisiji za AMR Doma zdravlja Cetinje za dalje djelovanje.

Komisija je izradila i indikatore realizacije mjera i aktivnosti za racionalizaciju upotrebe antibiotika prema uputstvima Nacionalne komisije za kontrolu rezistencije bakterija na antibiotike, koje će i dostaviti istoj (prilog 2).

Na osnovu iznijetih podataka može se zaključiti da su mjere za racionalizaciju upotrebe antibiotika dale dobre rezultate jer je došlo do značajnog pada potrošnje antibiotika, a njen nivo doveden u okvire prosjeka Evropske Unije, te sa tim mjerama treba i nastaviti kako bi se taj trend održao. Komisija bi uz to za sljedeću godinu trebalo da predloži više tema o antibiotskoj terapiji za stručne kolegijume kao i predavanja za pacijente i roditelje. Što se tiče mjera u mikrobiološkoj laboratoriji na standardizaciji antibiograma potrebno je nabaviti pipetore za standardno razливanje podloga za antibiogram, što je bilo predviđeno i planom za 2017. godinu, te obezbijediti redovnu nabavku kvalitetnog potrošnog materijala za izradu antibiograma. U tom pogledu se nadamo da će i imenovanje predstavnika za EUCAST i uključivanje preko njega i Ministarstva zdravlja doprinijeti rješavanju ovih problema.

Prilog 1. Potrošnja antibiotika u Domu zdravlja Cetinje tokom 2017. godine

Antibiotici	IV tromjesečje 2016	I tromjesečje 2017	II tromjesečje 2017	III tromjesečje 2017
Makrolidi, linkozamidi i streptogramini	5,40	4,09	3,37	2,87
Beta laktamski antibakterijski lijekovi, penicilini	29,65	11,43	12,76	7,55
Ostali beta laktamski antibakterijski lijekovi	4,72	5,00	3,75	3,25
Tetraciklini	0,88	1,30	0,73	0,53
Sulfonamidi i trimethoprim	0,70	0,97	0,80	3,24
Hinolonski antibakterijski lijekovi	1,73	1,59	1,82	1,61
Aminoglikozidi	1,75	0,78	0,63	0,44
Ostali antibiotici	1,48	1,22	1,95	1,92
UKUPNO	46,31	26,38	25,81	21,41

Prilog 2.

Antibiotici propisani u Domu zdravlja Cetinje u periodu 01.01.-30.6.2017.

Aktivnost: praćenje potrošnje antibiotika

Indikator: broj pakovanja propisanih antibiotika/broj pregleda

Broj propisanih originalnih pakovanja antibiotika/broj pregleda:

- ukupno..... **0,109** (11854/107780)
- odrasli **0,111** (9218/83142)
- djeca **0,107** (2636/24638)

Aktivnost: Praćenje primjene smjernica za racionalnu upotrebu antibiotika

Indikator: 3 najčešće propisivana antibiotika kod urinarnih infekcija, upala ždrijela, pneumonija

NAJČEŠĆE PROPISIVANI ANTIBIOTICI ZA URINARNE INFEKCIJE

- **UKUPNO**
 1. Ciprofloksacin 454 REC/659 OP (26,82%)
 2. Pipemidinska kiselina 354 REC/427 OP (20,91%)
 3. Cefaleksin 349 REC/474 OP (20,61%)
- **DJЕCA**
 1. Cefaleksin 25 REC/28 OP (46,30%)
 2. Sulfametoksazol+trimethoprim 16 REC/17 OP (29,63%)
 3. Amoksicilin 10 REC/12 OP (18,52%)
- **ODRASLI**
 1. Ciprofloksacin 454 REC/659 OP (27,70%)
 2. Pipemidinska kiselina 354 REC/427 OP (21,60%)
 3. Cefaleksin 324 REC/446 OP (19,77%)

NAJČEŠĆE PROPISIVANI ANTIBIOTICI ZA UPALU ŽDRIJELA

- **UKUPNO**
 1. Amoksicilin
(sam ili u kombinaciji sa klavulanskom kiselinom)..... 1733 REC/ 1809 OP (54,16 %)
 2. Azitromicin 527 REC/ 879 OP (16,47 %)
 3. Cefaleksin 390 REC/ 469 OP (12,19 %)
- **DJЕCA**
 1. Amoksicilin
(sam i u kombinaciji sa klavulanskom kiselinom)..... 978 REC/998 OP (64,51%)

2.	Benzatin fenoksimetil penicillin	292 REC/339 OP (19,26%)
3.	Cefaleksin.....	112 REC/122 OP (7,39 %)

- **ODRASLI**

1.	Amoksicilin (sam i u kombinaciji sa klavulanskom kiselinom)	755 REC/ 811 OP (44,83%)
2.	Azitromicin	439 REC/ 786 OP (26,06%)
3.	Cefaleksin	278 REC/ 347 OP (16,51%)
4.		

NAJČEŠĆE PROPISIVANI ANTIBIOTICI KOD PNEUMONIJA

- **ODRASLI**

1.	Ciprofloksacin	52 REC/78 OP	(28,26%)
2.	Doksiciklin	51 REC/ 78 OP	(27,72%)
3.	Cefixim	14 REC/14 OP	(7,61%)

Za pneumonije kod djece (<16 god) registrovan je samo jedan slučaj propisivanja antibiotika (amoksicilin 1 REC/1OP).

Aktivnost: edukacija osoblja na planu racionalne primjene antibiotika

Indikator: procenat ljekara koji su poхаđali kongrese, radionice, seminare i sl. – 66%

Aktivnost: edukacija opšte populacije na planu racionalne upotrebe antibiotika

Indikator: broj izrađenih i od strane pacijenata preuzetih flajera/postera/brošura

Ukupno je izrađeno 300 flajera pod nazivom “Antibiotici – samo kada je to potrebno” i deset postera sa istim sadržajem. Svi flajeri su preuzeti od strane pacijenata, a posteri su istaknuti u prostorijama Doma zdravlja.

Aktivnost: Kontrola i suzbijanje infekcija

Indikator: obuhvat vakcinacijom protiv sezonskog gripa

Ukupno je nabavljeno 500 doza vakcine protiv sezonskog gripa i sve su podijeljene, što predstavlja obuhvat opšte populacije od 3%. Obuhvat vakcinacijom protiv gripa zdravstvenih radnika iznosi 20%.

Aktivnost: Nadzor nad rezistencijom bakterija na antibiotike

Indikator: Broj traženih mikrobioloških analiza na 1000 pregleda

U analiziranom periodu urađeno je 6827 mikrobioloških analiza, što iznosi 63,34 analize/1000 pregleda.

-Komisija za kontrolu kvaliteta i interna Komisija za kontrolu privremene spriječenosti za rad-

U toku 2017. godine Komisija za kontrolu kvaliteta preduzimala je niz mjera i aktivnosti iz svojih nadležnosti predviđenih Pravilnikom o bližim uputstvima za obavljanje monitoringa i uspostavljanje procesa evaluacije , sa indikatorima i kriterijumima pomoću kojih se vrši monitoring , odnosno evaluacija kvaliteta zdravstvene zaštite (Sl.list CG 17/15).

Članovi Komisije u toku prethodne godine sastajali su se jednom mjesečno u cilju donošenja zaključaka i mjera radi poboljšavanja kvaliteta zdravstvene zaštite u ustanovi i samim tim često ostvarivali saradnju sa ostalim Komisijama ustanove poput: Komisije za intrahospitalne infekcije, Komisije za kontrolu i suzbijanje antimikrobne rezistencije i Komisije za internu kontrolu u propisivanju privremene spriječenosti za rad od strane ID Doma zdravlja Cetinje.

Na mjesečnom nivou vršila se kontrola najčešće propisivanih lijekova i to: Lexilium 1,5mg, Lexilium 3 mg , Lexilium 6mg , Rapten duo, Monopril10mg, Monopril 20mg, Monopril plus 20mg+12,5mg , Bromazepam 1,5 mg, Bromazepam 3mg , Bromazepam 6mg, Diclofenac duo 75 mg . Značajnih odstupanja u propisivanju naprijed citiranih lijekova nije bilo tokom 2017. godine. Ljekovi su propisivani prema zdravstvenom stanju pacijenata i terapiji koju imaju.

Prethodne godine generalno gledano medicinsko osoblje(doktori , medicinske sestre i tehničari) Doma zdravlja Cetinje prisustvovalo je nizu kontinuiranih medicinskih edukacija, seminara, kongresa koje smatramo značajnim u cilju unapređenja pružanja zdravstvene zaštite u Prijestonici.

Kako su tri člana Komisije takođe članovi **Komisije za internu kontrolu u propisivanju privremene spriječenosti za rad** na neđeljnem nivou Komisija je bila upoznata sa stanjem u ovoj oblasti.

Tokom sastanaka Komisije za internu kontrolu u propisivanju privremene spriječenosti za rad uočene su određene nepravilnosti pretežno tehničke prirode kada je u pitanju privremena spriječenost za rad osiguranika obaveznog zdravstvenog osiguranja. Doktori u ustanovi blagovremeno su obavještavani o svim predlozima, sugestijama radi inkorporiranja u svom budućem radu , što možemo zaključiti da je pozitivno uticalo.

Najčešći uzroci privremene spriječenosti za rad su : bolesti, povreda, održavanje trudnoće, njega člana uže porodice. Za kontrolisane privremene spriječenosti za rad može se zaključiti da su propisane na osnovu objektivnog zdravstvenog stanja pacijenata, kao i da doktori Doma zdravlja Cetinje poštuju i primjenjuju podzakonsku regulativu koja uređuje ovu oblast tj. Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanje prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad (Sl.list CG 45/16). Takođe, vršena je i kontrola privremena spriječenosti za rad naših zaposlenih.

TABELARNI PRIKAZ PRIVREMENE SPRIJEČENOSTI ZA RAD ZA 2017. GODINU:

ID ZA ODRASLE

VRSTA BOLOVANJA	BROJ IZDATIH BOLOVANJA	BROJ DANA BOLOVANJA
PORODILJSKA ODSUSTVA	100	17079
PO PREPORUCI ID	708	6555
PO PREPORUCI SPECIJALISTE	358	4759
PO PREPORUCI KOMISIJE	279	22637
UKUPNO	1445	51030

ID ZA ĐECU

VRSTA BOLOVANJA	BROJ IZDATIH BOLOVANJA	BROJ DANA BOLOVANJA
PORODILJSKA ODSUSTVA	6	761
PO PREPORUCI ID	46	490
PO PREPORUCI SPECIJALISTE	11	141
PO PREPORUCI KOMISIJE	13	1403
UKUPNO	76	2795

Ukupno bolovanja: 1521 sa 53825 dana bolovanja.

Kada je riječ o broju propisanih recepata i skatula na mjesечноj nivou shodno elektronskoj evidenciji stanje je sljedeće:

Ukupno propisanih recepata za januar 2017	Ukupno propisanih skatula za januar 2017	Ukupno propisanih recepata za februar 2017	Ukupno propisanih skatula za februar 2017	Ukupno propisanih recepata za mart 2017	Ukupno propisanih skatula za mart 2017
14651	19479	16678	22263	17842	23752

Ukupno propisanih recepata za april 2017	Ukupno propisanih skatula za april 2017	Ukupno propisanih recepata za maj 2017	Ukupno propisanih skatula za maj 2017	Ukupno propisanih recepata za jun 2017	Ukupno propisanih skatula za jun 2017
16198	21895	16925	22838	16013	21858

Ukupno propisanih recepata za jul 2017	Ukupno propisanih skatula za jul 2017	Ukupno propisanih recepata za avgust 2017	Ukupno propisanih skatula za avgust 2017	Ukupno propisanih recepata za septembar 2017	Ukupno propisanih skatula za septembar 2017
14795	20247	16268	22145	16116	21893

Ukupno propisanih recepata za oktobar 2017	Ukupno propisanih skatula za oktobar 2017	Ukupno propisanih recepata za novembar 2017	Ukupno propisanih skatula za novembar 2017	Ukupno propisanih recepata za decembar 2017	Ukupno propisanih skatula za decembar 2017
17437	23741	17285	23518	18395	25346

Na godišnjem nivou Komisija za kontrolu kvaliteta bavila se preventivnim pregledima po uslugama ID za odrasle , djecu i žene , ostvarenim uslugama, kućnim posjetama , novinom elektronskog zakazivanja pacijenata (uvedenog 15.06.2017. godine) i tim putem upućivala potrebne sugestije. Kako je i stupilo zvanično obavještenje od strane Fonda za zdravstveno osiguranje CG prati se i sprovođenje i realizacija online zakazivanja i do 31.12.2017. godine dodijeljena su 2 pin koda (ID za odrasle i ID za đecu).

Kada je riječ o ubodnim incidentima nije bilo prijava medicinskog kadra naše ustanove za prethodnu godinu.

Prateći monitoring zdravstvene zaštite za period 01.01.2017. godine do 31.12.2017. godine nije evidentirano neželjeno dejstvo ljekova.

Po pitanju higijene ruku, prateći indikatore shodno Pravilniku o bližim uputstvima za obavljanje monitoringa i uspostavljanje procesa evaluacije , sa indikatorima i kriterijumima pomoću kojih se vrši monitoring , odnosno evaluacija kvaliteta zdravstvene zaštite (Sl.list CG 17/15) na mjesecnom nivou u Domu zdravlja Cetinje izdvaja se tj troši 51 alkohola što je za period od 12 mjeseci 60l alkohola. Padova pacijenata na primarnom novou zdravstvene zaštite nije bilo za 2017. godinu.

Komisija je poseban akcenat prethodne godine stavila na kontrolu lijeka Buprenorfin. Propisane su i smjernice ljakarima za njegovo izdavanje , do uvođenja novine (april 2017. godine) od kada lijek izdaje doktor psihijatar. Na mjesecnom nivou pratilo se propisivanje citiranog lijeka u saradnji sa Jedinicom za mentalne zdravlje . Ukupan broj pacijenata na supsticacionoj terapiji Buprenorfinom u mjesecu decembru 2017. godine je 14.

Tokom 2017. godine sprovedena je Anketa o ostvarivanju zdravstvene zaštite pacijenata u zdravstvenoj ustanovi na primarnom nivou zdravstvene zaštite shodno Prilogu 14 Pravilnika o bližim uputstvima za obavljanje monitoringa i uspostavljanje procesa evaluacije , sa indikatorima i kriterijumima pomoću kojih se vrši monitoring , odnosno evaluacija kvaliteta zdravstvene zaštite (Sl.list CG 17/15). Anketa koja je bila anonimna nakon obrade pokazuju procentualno povećanje koje se odnosi na zadovoljstvo pacijenata u pružanju zdravstvenih usluga na primarnom nivou.

Takođe na nivou naše ustanove obezbijeđeno je **500** vakcina protiv influence od Montefarma o čemu su kako zaposleni i građanstvo blagovremeno obaviješteni u cilju vakcinacije. Odziv je bio veliki i sve doze su potrošene.

Izvršena je eksterna kontrola medicinskog otpada i tom prilikom smo imali pozitivne zaključke stručne Komisije sa mjerom za zamjenu kontejnera za medicinski otpad što je uspješno izvršeno u ostavljenom roku za postupanje po mjeri.

Na godišnjem nivou praćen je rad Savjetovališta za mlade, Savjetovališta za reproduktivno zdravlje, Populacionog savjetovališta i Škole za trudnice koji su preduzimali niz aktivnosti edukativnog karaktera i pružanja svih neophodnih informacija i savjeta pacijentima.

U periodu od septembra do decembra održeni su sistematski pregledi djece i vakcinacija. Za povećavanje svijesti građanstva o značaju MMR vakcinom održane su edukativne radionice, distribuirani posteri i flajeri, emisije na Radiju Cetinje, stručna mišljenja naših pedijatra o MMR prezentovana su na našem web sajtu što

je sveukupno doprinijelo povećanju obuhvata djece za **40%** u odnosu na prethodne godine.

Građanstvo Prijestonice blagovremeno je obavještavano o svim aktivnostima po pitanju zdravstvene zaštite putem lokalnih medija tj Radija Cetinje. Takođe na zvaničnom sajtu Doma zdravlja Cetinje redovno se objavljuje raspored rada ID i terenskih ambulanti na mjesečnom nivou.

Po pitanju aktivnosti za tekuću 2018. godinu Komisije i dalje će akcenat biti stavljen na podizanje svijesti o preventivnim pregledima, oblast privremene spriječenosti za rad, edukaciji kadra , kao i praćenje rada na svim poljima primarnog nivoa zdravstvene zaštite u cilju podizanja kvaliteta rada i zadovoljstva pacijenata .

Zaštitnik prava pacijenata tokom 2017. godine nije imao pritužbi građana , što pokazuju i rezultati dobijeni sprovedenom Anketom o čemu smo naprijed govorili. Kompletno osoblje ustanove vodi se time da je pacijent uvijek u pravu što će se nastaviti u budućem periodu.

Za 2017. godinu Dom zdravlja Cetinje obezbijedio je 500 vakcina protiv sezonske influence. Građani Prijestonice putem lokalnih medija obaviješteni su blagovremeno o naprijed navedenom u cilju vakcinacije kao jedne značajne preventivne mjere protiv sezonskog gripa. Zaposleno medicinsko osoblje pružalo je sve neophodne informacije pacijentima po pitanju vakcinacije i preporuke u preduzimanju ostalih mjera radi izbjegavanja influence. Vakcinacija je otpočela 06.10.2017. godine i zaključno sa 31.12.2017. godine vakcinisano je ukupno 500 lica (svre doze vakcina potrošene).

U našoj ustanovi se pružaju zdravstvene usluge poput: usluge imunizacije, preventivni pregledi novorođenčadi, preventivni pregledi djece do 15 godina života, sistematski pregledi djece školskog uzrasta, savjetovanje žena u reproduktivnom dobu, preventivni pregledi trudnica, pregled i liječenje kod doktora u Centrima ustanove, ambulantne fizioterapeutske usluge i ostale usluge primarnog nivoa.

Po pitanju broja pruženih usluga tokom 2017. godine i broja korisnika koji su primili iste stanje je sljedeće :

ID ZA ODRASLE

Pružene usluge	Broj pregledanih pacijenata	Broj prvih pregleda	Broj ponovnih pregleda	Broj propisanih recepata	Broj uputa na specijalističko konsultativne preglede u DZ i van njega	Broj uputa na stacionarno liječenje	Broj kućnih posjeta	Broj uputa za mikrobiološku labaratoriju	Broj naloga za sanitetski transport pacijenata
85847	83142	24517	15333	179058	28372	2108	344	4498	1744

ID ZA DJECU

Pružene usluge	Broj pregledanih pacijenata	Broj prvih pregleda	Broj ponovnih pregleda	Broj propisanih recepata	Broj uputa na specijalističko konsultativne preglede u DZ i van njega	Broj uputa na stacionarno liječenje	Broj kućnih posjeta	Broj uputa za mikrobiološku labaratoriju	Broj naloga za sanitetski transport pacijenata
26442	24638	10547	3227	15568	5223	749	6	3910	7

ID ZA ŽENE

Pružene usluge	Broj pregledanih pacijenata	Broj prvih pregleda	Broj ponovnih pregleda	Broj propisanih recepata	Broj uputa na specijalističko konsultativne preglede u DZ i van njega	Broj uputa na stacionarno liječenje	Broj kućnih posjeta	Broj uputa za mikrobiološku labaratoriju	Broj naloga za sanitetski transport pacijenata
7130	4395	1048	697	1559	972	95	/	665	/

Dom zdravlja Cetinje posebnu pažnju posvećuje i edukaciji kadra ustanove. Samim tim tokom 2017. godine uposleni radnici medicinske i nemedicinske struke prisustvovali su raznim kontinuiranim medicinskim edukacijama, seminarima, Kongresima u cilju unapređenja na medicinskom polju i pružanja efikasnije i profesionalnije medicinske pomoći pacijentima. U tom duhu nastavićemo i u

budućem radu jer edukaciju smatramo značajnim segmentom u poboljšavanju pružanja zdravvenih usluga.

Takođe u ustanovi su redovno održavani stručni kolegijumi kojima je predsjedavao direktor ustanove i pomoćnik direktora radi upoznavanja doktora i medicinskog osoblja sa trenutnim stanjem u ustanovi, predlozima od strane nadležnih institucija radi inkorporiranja u budućem radu. Kolegijume smatramo veoma značajnim u cilju razmjene mišljenja i učestvovanja svih zaposlenih u poboljšavanju rada ustanove. Zakonska i podzakonska regulativana, zatim smjernice u radu od strane Ministarstva zdravlja, Instituta za javno zdravlje i Fonda za zdravstveno osiguranje blagovremeno su umnožavane u dovoljnom broju primjeraka i proslijedivane svim doktorima ustanove.

U maju naši predstavnici učestvovali su na Majskim susretima zdravvenih radnika (o svom trošku, obzirom na ograničen budžet ustanove), gdje su tom prilikom ostvarili značajne rezultate i na pravi način prezentovali Dom zdravlja Cetinje, kao što tradicionalno rade godinama unazad.

Zaposleni naše ustanove učestvovali su na VI sajmu medicine koji je održan u Podgorici u hotelu "Hilton" u trajanju od 3 dana gdje su zaposleni imali svoj štand i tom prilikom prezentovali rad naše ustanove i pružili neophodne informacije iz medicinske sfere svim zainteresovanim licima.

Kada je u pitanju rad Menadžmenta i administrativno tehničkih poslova možemo istaći da su se svi radni zadaci na godišnjem nivou izvršavali redovno i blagovremeno u predviđenim rokovima. Na mjesecnom nivou elektronским putem i putem pošte resornom Ministarstvu slati su Izvještaji poput: Mjesečni izvještaj o medicinskom otpadu, Mjesečni izvještaj o Buprenorfinu , Izvještaj o bolestima zavisnosti od droga, Izvještaj o propisanim bolovanjima na mjesecnom nivou, Izvještaj zaštitnika prava pacijenata , tromjesečni izvještaj o kontroli najčešće propisivanih ljekova, Tromjesečni izvještaj o radu Komisije za kontrolu kvaliteta. Radne zadatke preduzimali smo blagovremeno i samim tim možemo se skromno pohvaliti da zaostalih akata nemamo iz 2017. godine.

Na portal Ministarstva zdravlja pored ličnih podataka zaposlenih koji su unijeti tokom 2015. godine na mjesecnom nivou redovno se unose podaci o privremenoj spriječenosti za rad naših uposlenih.

Zvaničan web sajt Doma zdravlja Cetinje ažurira se redovno. Posebno se na mjesecnom nivou objavljuje raspored rada ID za odrasle i djecu i rad Terenskih ambulanti, kako bi građanstvo bilo upoznato sa istim. Takođe, na web sajtu su i

objavljeni Putni nalozi shodno preporukama Agencije za sprječavanje korupcije obzirom na lokalne parlamentarne izbore , te smo i tu obavezu izvršavali redovno.

Po pitanju kazne rada u javnom interesu tokom 2017. godine imali smo 1 lice čije je izvršenje kazne prekinuto od strane Ministarstva pravde-Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija.

Prethodne godine imali smo eksternu kontrolu od strane Komisije za medicinski otpad. Zaključcima izvršene kontrole možemo istaći da smo zadovoljni i nijesu uočene nepravilnosti po pitanju medicinskog otpada o čijoj količini na mjesecnom nivou se izvještava Ministarstvo zdravlja . Prijedlog mjera eksterne komisije sastojao se u zamjeni i nabavci novih kontejnera za medicinski otpad , što smo blagovremeno realizovali i samim tim ispoštovali njihove mjere.

Pored informacija koje dajemo građanima neposredno prilikom posjete naše ustanove i web sajta u svim potrebnim situacijama građane Prijestonice obavještavali smo putem lokalnih medija.

Kao obveznici primjene Zakona o javnim nabavkam (Sl.list CG 42/14, 57/14 , 28/15 i 42/17) ustanova je prethodne godine sprovedla niz postupaka za nabavku roba, usluga i izvođenje radova. Polovinom godine stupile su na snagu izmjene pomenutog zakona, što smo u predviđenim rokovima inkorporirali u svoj rad i donijeli neophodne Pravilnike o nabavkama malih vrijednosti i hitnim nabavkama. Kako je i predviđena obaveza kompletne postupci su objavljeni na našem web sajtu radi poštovanja jednog od glavnih načela tj transparentnost nabavki.

Od strane Ministarstva zdravlja CG uvedene su određene novine kao sačinjavanje Medija plana , Plana donacija i izvještavanje o njihovoj realizaciji. Navedene obaveze su ispoštovane i resorno Ministarsvo putem izvještaja o istima je u predviđenim rokovima obavještavano.

U medicinskom smislu zbog čestih zloupotreba povučen je iz prodaje lijek Buprenorfin i donijeto je Uputstvo o njegovoj distribuciji u okviru Domova zdravlja za čije sprovođenje i evidenciju su zaduženi Centri za mentalno zdravlje. Ukupan broj pacijenata na navedenoj terapiji u decembru mjesecu je 14.

Ministarstvo zdravlja CG donijelo Uputstvo o radu asertivnog tima broj 501-162/2017 od 18.10.2017. godine kojim se bliže propisuje rad ovog tima prilikom pružanja kućnih posjeta pacijentima koji su bili hospitalozovani u psihijatrijskim ustanovama.

Kako je i samim Uputstvom propisano asertivni tim je sastavljen od psihijatra, psihologa, socijalnog radnika i medicinske sestre . Naša ustanova u kadrovskom smislu ne posjeduje socijanog radnika isti je angažovan iz Centra za socijalini rad. Navedeni tim je formiran i mjesечно izvještava Ministarstvo o svojim aktivnostima. Do kraja godine pomenuti tim nije imao posjeta pacijentima.

Kao posljednje , ne manje značajno naše izvještavanje posvetičemo realizavanim aktivnostima po pitanju **Hemodijalize i drugih službi DZ.**

Nakon uspješno izvršenih građevinskih radova (2016. godina) za prenamjenu postojećeg prostora u Hemodijalizu , u 2017. pristupili smo opremanju potrebnom opremom i aparaturom.

Uspješno je realizovan otvoreni postupak javne nabavke za nabavku reverzne osmoze aparata koji je neophodan za rad Hemodijalize. Sa najpovoljnijim ponuđačem Urion doo Podgorica zaključen je Ugovor u vrijednosti od 40.739,65 eura sa uračunatim PDV-om. Tehnička i stručna lica dobavljača nakon isporuke izvršili su povezivanje osmozno-reverznog sistema i njegovo puštanje u rad.

Sproveden je i postupak javne nabavke za nabavku medicinske opreme i aparature neophodne za rad Hemodijalize u vrijednosti od 9.938,59 €. Takođe, obezbijeden je neophodan kako kancelarijski i medicinski namještaj u ljekarskoj sobi, ostavi, ležajnom prostoru. Istaknućemo veliku donaciju primljenu od strane Hipotekarne banke CG u vrijednosti od 14.400,18 eura namijenjenu za nabavku kreveta za dijalizu ukupno 6 čija nabavka je izvršen preko firme Farmont doo Danilograd, kao i donacije: 2 tv plazme (742,00 eura) od strane Vodovod i kanalizacija DOO Cetinje, umjetnička slika (1.000,00 eura) Dimitrija Popovića i frižider (136,00 eura) od Đurović kompani doo Cetinje. Zbog čestih nestanaka električne energije na području Cetinja prouzokavanih vremenskim nepogodama ustanova je uz razumijevanje Ministarstva zdravlja i Fonda za zdravstveno osiguranje uspješno sprovela postupak hitne nabavke za nabavku agregata dovoljne snage za obezbjeđivanje kompletne ustanove , a samim tim i Hemodijalize. Nabavljen je agregat *tip FG Wilson P200-3* u vrijednosti 28.000,70 eura koji je smješten u dvorištu ustanove i obezbijeden kućištem radi izbjegavanja kontakta od strane nestučnih lica. Od strane Urion doo Podgorica dobili smo 2 aparata Gambro za hemodijalizu i 6 aparata Fresenius od strane Hemomonta. Shodno navedenom 6 radnih mesta- kreveta su u potpunosti obezbijedeni za sprovođenje tretmana dijalize.

Nakon realizovanih aktivnosti za opremanje Hemeodijalize pristupilo se pribavljanju potrebnih saglasnosti. Institut za javno zdravlje CG shodno našem zahtjevu izvršio je hemijsko i mikrobiološko ispitivanje vode koja je ispravna shodno Izještaju istoimene institucije od 28.11.2017. godine. Takođe, dobili smo neophodnu saglasnost o ispunjenosti uslova za Hemodijalizu od strane Zdravstveno sanitarne inspekcije. Stručna komisija Ministarstva zdravlja CG izvršila je uvid u Hemodijalizu i prilikom posjete konstatovala obavezu obezbjeđivanja agregata , što je ispunjeno kako je i naprijed navedeno.

Srednje medicinski kadar koji je opredijeljen za rad u Hemodijalizi protekle godine išao je na edukaciju kod prof. dr Marine Ratković u Kliničkom Centru CG. Nakon izvršavanja svih neophodnih radnji očekuje se saglasnost prof dr Marine Ratković o edukovanosti našeg kadra i saglasnost Ministarsva zdravlja u pogledu ispunjavanja uslova za rad Hemodijalize (koja je dobijena 18.01.2018. godine nakon druge posjete Komisije u sastavu od prof. dr Marine Ratković, Senke Klikovac i Vere Marinković).

Tokom 2018. godine očekuje se zvanično otvaranje i stupanje u rad , što je značajno za pacijente sa Cetinja koji su u dosadašnjem periodu tretmane dijalize obavljali u KC CG zbog nedostatka iste na Cetinju.

Pored Hemodijalize, ustanova je prethodne godine uspješno realizovala zamjenu podova u 2 ambulante ID shodno mogućim finansijskim sredstvima, što planira i nastaviti u 2018. godini u drugim službama koje to iziskuju. Takođe, u Mikrobiološkoj dijagnostici izvršeni su radovi na izgranjiji pulta I zamjene dotrajalih ulaznih vrata novim od PVC-a , samim tim je i ova služba u jednom dijelu dobila novi izgled.

Shodno dopisu Instituta za javno zdravlja CG uspješno je realizovana nabavka video kolposkopa i druge opreme neophodne za sprovođenje programa skrininga raka grlića materice. Shodno navedenom ambulanta ID za žene obezbijeđena je potrebnom aparaturom za uspješno sprovođenje skrininga tokom 2018. godine kako je i planirano na nacionalnom nivou.

U 2017. godini stekli su se uslovi za prilagođavanje objekta za pristup i kretanje lica sa invaliditetom što nam je i zakonska obaveza. Navedeni radovi izvršeni su uspješno od strane Tehno-gradnja doo Pljevlja , te je ustanova ispunila i tu zakonsku obavezu vođeći računa o toj osjetljivoj kategoriji lica. Zbog nedostatka finansijskih sredstava

nije se mogao ostvariti i naš plan izgranja toaleta za lica sa invaliditetom, što nam predstavlja jedan od prioriteta u 2018. godini.

Kada su u pitanju poteškoće u radu kao svaka ustanova blagovremeno ih rješavamo sa postojećim kadrom, opremom i obezbijedenim finansijskim sredstvima.

Finalno možemo istaći da će Dom zdravlja svoj rad nastaviti u 2018. godini u još boljem duhu , ažurno, blagovremeno radi podizanja povjerenja pacijenata u zdravstvo Crne Gore i profesionalno pružanje zdravstvenih usluga.

S uvažavanjem,

**Pomoćnik direktora
za med. pitanja
dr Mladen Perišić**

**Direktor
dr sc Nenad Vušurović**

Obradila: Vukotić Jovana